

Studieplan for integrert mastergradsprogram — Lektorutdanning i språk og samfunnsfag

5-årig lektorutdanning 300 studiepoeng

Studieplanen består av den generelle studieplanen, praksisplan
og oversikt over emner for de enkelte fag

Vedtatt i universitetsstyret ved UiT Norges arktiske universitet 19. november 2009

Studieplan for integrert mastergradsprogram – lektorutdanning i språk og samfunnsfag	3
OBLIGATORISKE FAG	10
Praktisk-pedagogisk utdanning	10
Examen philosophicum	10
STUDIERETNINGER	15
Bedriftsøkonomi	15
Engelsk	16
Historie	17
Kunstvitenskap	18
Nordisk	19
Religionsvitenskap	20
Russisk	21
Samfunnsøkonomi	22
Samisk (morsmål)	23
Sosialantropologi	24
Sosiologi	25
Spansk	26
Statsvitenskap	27
FAG NUMMER TO	28
Bedriftsøkonomi	28
Engelsk	28
Fransk (vår/høst)	28
Historie	28
Kunstvitenskap	28
Nordisk	28
Religionsvitenskap	28
Russisk (vår/høst)	28
Samfunnsfag	28
Samfunnsøkonomi	29
Samisk (morsmål)	29
Samisk som fremmedspråk	29
Sosialantropologi	29
Sosiologi	29
Spansk (vår/høst)	29
Statsvitenskap	30
Tysk (vår/høst)	30

Studieplan for integrert mastergradsprogram – lektorutdanning i språk og samfunnsfag

Navn: Lektorutdanning i språk og samfunnsfag

Namn: Lektorutdanning i språk og samfunnsfag

Name: Teacher Education in Language and Social Studies

Oppnådd grad: Mastergrad i språk og samfunnsfag med integrert praktisk-pedagogisk utdanning

Undervisningsspråk: Norsk og de aktuelle fremmedspråkene

Eksamensspråk: Norsk og de aktuelle fremmedspråkene

Omfang: Utdanningen er på til sammen 300 studiepoeng, og studieløpet er lagt opp med 30 studiepoeng pr semester. Normert studietid er 5 år.

Faglig og administrativt ansvarlig: Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning

Godkjenning: Studieprogrammet er godkjent av Universitetsstyret 19. november 2009

Innledning

Lektorutdanningen i språk og samfunnsfag er en forskningsbasert og profesjonsrettet utdanning med integrert praktisk pedagogikk. Utdanningen gir undervisningskompetanse spesielt rettet mot 8.–10. trinn i grunnskolen og 1.–3. trinn i videregående skole. Utdanningen har hovedfokus på faglig fordypning, samtidig som den gir en omfattende individuell praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Utdanningen gir grundig faglig og didaktisk kompetanse innenfor de fagene som inngår i utdanningen, en god og tydelig profesjonskompetanse, samt en solid praksiserfaring. Studiet danner et godt grunnlag for videre kompetanseutvikling i yrkesutøvelsen.

Opptakskrav

For å bli tatt opp må en ha generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse og minst gjennomsnittskarakter 3 i norsk og 3 i matematikk og 35 skolepoeng. Rangeringsregler ved opptak med generell studiekompetanse vil være karakterpoeng på grunnlag av vitnemål fra de tre årene i videregående skole. Realkompetansesøkere vil bli vurdert individuelt.

Krav til realkompetanse:

Søkeren må ha relevant yrkeserfaring i minimum 5 år omregnet til heltid. Inntil 2 av disse årene kan erstattes av:

- Militær-/siviltjeneste (førstegangstjeneste), inntil ett år
- Relevant utdanning fra videregående skole, folkehøgskole eller tilsvarende
- Relevant ulønnet arbeid (tillitsverv, organisasjonsarbeid, politiker)
- Omsorgsarbeid for egne barn kan telle inntil ett år.

For lektorutdanning i språk og samfunnsfag regnes følgende som relevant yrkeserfaring og utdanning:

- Arbeid fra grunnskole og videregående skole (assistent, lærervikar), barnevernsinstitusjon og ungdomsklubber.
- Skoler med relevant linje/fag i forhold til utdanningen, som for eksempel norsk, engelsk og matematikk.

Videre gjelder følgende faglige krav:

- Norsk fra Vg3 (videregående kurs II fra Reform -94)
- Engelsk fra Vg1 (grunnkurs fra Reform -94)
- Matematikk fra Vg1 (grunnkurs fra Reform -94)

Forkunnskaper

Studentene må ha forkunnskaper i engelsk som svarer til Vg2 og Vg3 med godt resultat, og i fransk, russisk, spansk eller tysk tilsvarende Vg2 hvis man ønsker ett av disse fagene.

Skikkethetsvurdering

I tillegg til overnevnte opptakskrav må søkere legge frem politiattest. Det foretas skikkethetsvurdering av studenter i alle deler av utdanningen, både på universitetet og ved praksisskolen, i henhold til § 3 og 8 i forskrift for skikkethetsvurdering i høyere utdanning. Skikkethetsvurdering utføres som en helhetsvurdering av studentenes faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer.

Målgruppe

Målgruppen er studenter som vil bli lektorer og undervise på ungdomstrinnet og i videregående skole. Utdanningen kan også gi annet arbeid som skolerådgiving, informasjonsarbeid, kommunikasjonsrådgivning, voksenopplæring og skoleledelse.

Læringsmål

Etter endt studium og oppnådd grad skal studentene ha følgende læringsresultat:

Kunnskaper og forståelse:

Studenten skal ha

- solid kunnskap innenfor valgte fagområder, inkludert dets teorier og metoder, og spesialisert innsikt i et avgrenset område knyttet til masterfaget
- evne til å anvende kunnskap på nye områder innenfor valgte fagområder
- en solid forståelse for skolens formål, mandat, handlingsrom og betydning i samfunnet
- evne til å analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart, plass i skolen og i samfunnet
- kunnskap om unges læring, utvikling og dannelse i ulike sosiale, flerkulturelle og flerspråklige kontekster
- kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy) i og på tvers av fag, og kan tilrettelegge for progresjon av disse ferdighetene i opplæringen tilpasset elever på 8.–13. trinn

Ferdigheter:

Studenten skal

- kunne vurdere og utvikle egen praksis og bidra til kollegial fornyelse, både faglig, didaktisk og organisatorisk
- kunne foreta selvstendige yrkesetiske analyser og vurderinger i forhold til personlig og faglig utvikling
- kunne gjennomføre et selvstendig, avgrenset forsknings- eller utviklingsprosjekt under veiledning og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer
- kunne planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere elevtilpasset opplæring i samsvar med aktuelle læreplaner og lovverk, samt kunne analysere egne erfaringer, og videreutvikle opplæringen i samspill med elever, kollegaer og andre
- ha innsikt i hvordan barn og unge lærer, og evne til å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningen slik at det fremmer elevenes læring

Kompetanse:

Studenten skal

- kunne reflektere over sammenhenger mellom vitenskapsfag og skolefag, og over fagets utforming og betydning i skolen og i samfunnet
- kunne bruke læreplaner som et grunnlag for å reflektere kritisk og konstruktivt og vurdere egen lærerpraksis
- ha utviklet solid yrkesetisk kompetanse og god vurderingsevne
- har autoritet og kompetanse til å lede læringsarbeidet i en mangfoldig sammensatt elevgruppe med særlig vekt på målgruppen 8.–13. trinn
- ha språklig kompetanse – å kunne uttrykke seg godt både skriftlig og muntlig i norsk og aktuelle fremmedspråk når disse er valgte fag
- kunne bidra til profesjonelt lærerfelleskap med tanke på videreutvikling av god praksis og yrkesetisk plattform
- inneha en endrings- og utviklingskompetanse som grunnlag for å møte framtidens skole

Innhold og undervisning

Lektorutdanningen er et femårig mastergradsprogram som er satt sammen av to fag som gir undervisningskompetanse i skolen, praktisk-pedagogisk utdanning (PPU, inkludert examen paedagogicum (ex. ped)) og examen philosophicum (ex. phil.). Studiet bygger på forskningsbasert kunnskap, samtidig som det er yrkesrettet. Skolebesøk og praksis er lagt inn i de fire første årene.

I de første tre årene studeres to valgfrie undervisningsfag av henholdsvis 80 og 60 studiepoengs omfang, første del av PPU og ex. phil.. Valg av fordypning danner grunnlag for videre studier. I løpet av de to siste studieårene skal studenten ta andre del av PPU, ta faglige emner på 2000/3000-nivå, samt skrive en mastergradsoppgave med et fagdidaktisk perspektiv.

Lektorutdanningen gir studentene muligheten til å spesialisere seg innenfor de fagfeltene de liker best, og studentene kan velge mellom en rekke studieretninger. Studieretningsfaget er det faget som studentene studerer mest og skriver en mastergradsoppgave i. I tillegg skal studentene ta 60 studiepoeng/ett års studier i et fag nummer 2.

Følgende studieretninger finnes: bedriftsøkonomi, engelsk, historie, kunstvitenskap, nordisk, religionsvitenskap, russisk, samfunnsøkonomi, samisk (morsmål), sosialantropologi, sosiologi, spansk og statsvitenskap.

Fag nummer to: bedriftsøkonomi, engelsk, fransk, historie, kunstvitenskap, nordisk, religionsvitenskap, russisk, samfunnsfag, samfunnsøkonomi, samisk (morsmål), samisk som fremmedspråk, sosialantropologi, sosiologi, spansk, statsvitenskap og tysk.

Studentene kan til en stor grad velge rekkefølgen på fagene sine selv. Det er mulig å ta 60 studiepoeng i ett fag, deretter 60 studiepoeng i et annet fag, for så å fordype seg på 2000-nivå i ett av disse fagene. Fordypningsfaget er også faget det skrives mastergradsoppgave i.

De ulike fagene har egne emnesammensetninger som er spesielle for lektorutdanningen. For nærmere informasjon om obligatoriske og valgfrie emner, se de ulike studieretningene og fagbeskrivelser. Det er i noen tilfeller også mulig å ta tverrfaglige emner. Disse har kodene HIF-emner og SVF-emner.

Hvert semester gis det et tverrfaglig halvdagsseminar med aktuelle tema for alle lektor- og lærerstudentene.

Oppbygging

Fag 1/Masterfaget	170 studiepoeng
Fag 2	60 studiepoeng
PPU (inkl. ex.ped.)	60 studiepoeng
Ex. phil.	10 studiepoeng
Til sammen	300 studiepoeng

De ulike studieretningene har forskjellig oppbygging. Noen elementer er likevel felles. Studenten avlegger 60 studiepoeng (stp.) hvert år.

1. studieår: Alle studentene starter med ex. ped. Videre tar studentene emner i det ene faget sitt. Andre semester tar studentene enten emner i samme fag eller emner i et fremmedspråk.

Vær obs på følgende: for å studere ett av følgende fremmedspråk, **må** studentene starte på dette faget om våren i det første studieåret: fransk, russisk, spansk og tysk. Tysk har oppstart annet hvert år. Dette gjelder uansett om studentene velger fremmedspråk som masterfag eller som fag nummer to. Dette gjelder også for samisk (morsmål og fremmedspråk).

2. studieår: Studentene tar fagemner i fag 1 eller fag 2. Om våren skal alle studentene ha to ukers praksis.

3. studieår: Om høsten skal alle studentene ta første del av PPU. Det består av teori og 7 uker praksis. PPU tas sammen med et faglig emne som varierer i henhold til studieretningen. Samme studieår, om våren, skal alle studentene ta ex. phil. og faglige emner på 2000-nivå.

4. studieår: Om høsten skal studentene ta faglige emner på 2000-/3000-nivå. Om våren skal alle studentene ta andre del av PPU. Hele våren er forbeholdt PPU som består av teori og 7 uker praksis.

5. studieår: Alle studentene skal skrive en mastergradsoppgave. Omfanget av denne og en nærmere beskrivelse finnes i hver enkelt studieretning. Noen fag har også faglige emner siste studieår.

Studie- år	Høst			Vår		
	10 stp.	10 stp.	10 stp.	10 stp.	10 stp.	10 stp.
1. år	PFF-1001 Ex. ped med praksis	Fag 1	Fag 1	Fag 1	Fag 1	Fag 1
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 + PFF-5055 Praksis 2 år	Fag 2
3. år	PFF-5053 Pedagogikk og fagdidaktikk 3. år PFF-5056 Praksis 3. år		Fag 1	Ex. phil.	Fordypning i faget man tar master i	Fordypning i faget man tar master i
4. år	Master- faget	Master- faget	Master- faget	PFF-5054 Pedagogikk og fagdidaktikk 4. år PFF-5057 Praksis 4. år		
5. år	Mastergrads- oppgave/ fagemner 3000-nivå	Mastergrads- oppgave/ fagemner 3000-nivå	Mastergrads- oppgave/ fagemner 3000-nivå	Mastergrads- oppgave	Mastergrads- oppgave	Mastergrads- oppgave

Progresjonskrav

For å kunne starte på tredje studieår og første del av PPU, må studentene ha avlagt eksamen i ex. ped., gjennomført praksis om våren andre studieår og ha oppnådd minimum 100 studiepoeng totalt. For å starte på andre del av PPU må studentene ha avlagt eksamen i første del av PPU, i ex. phil., ha minimum 60 studiepoeng i hver av de to fagene sine og ha oppnådd minimum 190 studiepoeng totalt.

Mastergradsoppgaven

Mastergradsoppgaven er et selvstendig faglig arbeid med et fagdidaktisk perspektiv. Dersom faget ikke har et eget metodekurs, skal forskningsmetode være en del av selve arbeidet med oppgaven. Emnet for oppgaven bestemmes av studenten i samråd med veiledere. Oppgaven skrives vanligvis individuelt, men kan også skrives i gruppe. Gruppen kan maksimalt bestå av tre personer. Ved gruppebesvarelse gis felles karakter for alle medlemmene i gruppa. Det oppnevnes en veileder fra det aktuelle faget (vanligvis hovedveileder) og en fra Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP).

Mastergradsoppgaven kan utgjøre 30-60 studiepoeng. Omfanget varierer fra fag til fag. Noen fag har en justerende muntlig eksamen etter mastergradsoppgaven. Nærmere detaljer om omfang og muntlig eksamen kan leses i hver enkelt emnebeskrivelse.

Undervisnings- arbeids- og læringsformer

Studentene skal gjennom utdanningen få erfaring med yrkesrelevante undervisnings- og arbeidsformer.

- Forelesninger og refleksjoner omkring utvalgte temaer
- Individuelle faglitteraturstudier knyttet til konkrete problemstillinger og prosjekt
- Ulike tekstproduksjoner og oppgaveskriving som metode for læring herunder også mastergradsoppgaven
- Ulike digitale undervisnings- og læringsformer
- Praksis

Forsknings og utviklingsarbeid

Forsknings og utviklingsorienteringen (FoU-orienteringen) er tilstede gjennom hele utdanningen for å kvalifisere lærere til å være systematisk, reflekterende og utforskende i skolen. FoU-orienteringen skal konkret støtte lærerens didaktiske utøvelse og være en basis for arbeidet med å utvikle stimulerende læringsmiljøer for elevene. Den eksplisitte delen av FoU-orienteringen omfatter gjennomføringen av selvstendige vitenskapelige arbeider gitt ved bachelor- og mastergradsoppgaven. Arbeidet utvikles gjennom emner i forskningsmetodikk og gjennom seminarer og veiledning. Studiet kvalifiserer til å søke opptak til ph.d.-utdanning.

Digital kompetanse

Alle kandidater skal gjennom studiet utvikle en grunnleggende digital kompetanse i tråd med de kravene som ligger til bruk av IKT i skolens planverk. Digital kompetanse i lærerutdanningen innebærer å utvikle et godt pedagogisk og didaktisk IKT- skjønn; kandidatene skal bli digitalt bevisste og kompetente aktører som er i stand til å vurdere hensiktsmessig bruk av digitale verktøy i lærings og undervisningssammenheng.

Praksis

Praksisopplæringen omfatter 14 uker praksis. Studentene kan møte elever både fra 8.–10. trinn i ungdomsskolen og 1.–3. trinn på videregående skole. Praksis er spredt over studieløpets fire første år. I tillegg vil det bli lagt til rette for kortere eller lengre feltarbeid i femte studieår. I praksisstudiet blir studentene kjent med de krav og utfordringer som stilles til læreren. Studentene skal prøve ut, bearbeide og utvikle sine faglige og didaktiske kunnskaper.

Praksisskolen/praksislærer skal gjennom veiledning og oppfølging bidra til utvikling av studentenes yrkesfaglige kompetanse i samarbeid med lærerne på Universitetet. Krav til studentenes kvalifikasjoner i praktisk-pedagogisk arbeid, og evne til refleksjon i tilknytning til dette, skal ha tydelig progresjon fra den ene praksisperioden til den neste.

Praksis er obligatorisk. Både praksis, samt for- og etterarbeid knyttet til praksis må være bestått for at studenter kan fremstille seg til avsluttende eksamen. Praksisstudiet er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene for PPU.

Eksamen og vurderingsordninger

Eksamensformene vil variere mellom skoleeksamen, hjemmeoppgave, mappevurdering, muntlig eksamen, praktisk eksamen og mastergradsoppgave. Det gis bokstavkarakteren A – F (F er ikke bestått) eller bestått/ ikke bestått. Muligheten for kontinuasjonseksamen er oppgitt i de ulike emnebeskrivelsene. Se hver enkelt emnebeskrivelse for nærmere informasjon.

Pensum

Faglitteratur og kunnskapskilder utgjør et fast punkt i hvert enkelt fags emneplan, men det vil være variasjon med hensyn til antall sider og grad av felles/individuell pensumstoff. Se den enkelte emneplan for informasjon.

Internasjonalisering

UiT Norges arktiske universitet har flere aktive internasjonaliseringsprogram som det kan søkes utveksling gjennom. I denne utdanningen oppfordrer vi studenter til å reise på utveksling ett semester. Det forutsettes at studentene har avlagt eksamen i minst 60 studiepoeng. Det varierer noe fra fag til fag når det passer best å ha et studieopphold i utlandet.

Kvalitetssikring

Det gjennomføres årlige evalueringer av helheten i utdanningen, samtidig som emnene blir jevnlig evaluert (se den enkelte emnebeskrivelse). Lektorutdanningen kvalitetssikrer og evaluerer også praksis på flere områder. I god tid før praksis starter blir studentene informert om kriterier og prosedyrer for vurdering av praksis, både når det gjelder vurdering av praksisskolen og den praksis hver enkelt student skal få.

Gjennomføringen av praksis skjer ved skoler universitetet har partnerskapsavtale med. Rektor og koordinator ved praksisskolen er ansvarlig for organiseringen av praksisopplæringen, mens praksislærer har ansvar for selve gjennomføringen. Faglærere ved universitetet har ansvar for den oppfølgingen som skal gjøres fra universitetet.

OBLIGATORISKE FAG

Praktisk-pedagogisk utdanning

Plan for praktisk-pedagogisk utdanning (inkludert her)

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er på til sammen 60 studiepoeng. Det er satt sammen av følgende emner (se detaljerte emnebeskrivelser på nettet):

- PFF-1001 Examen Paedagogicum (ex. ped. 10 studiepoeng)
- PFF-5055 Praksis 2. år (2 uker)
- PFF-5053 Pedagogikk og fagdidaktikk 3. år (20 studiepoeng)
- PFF-5056 Praksis 3. år (7 uker)
- PFF-5054 Pedagogikk og fagdidaktikk 4. år (30 studiepoeng)
- PFF-5057 Praksis 4. år (7 uker)

PFF-1001 tas første semester i første studieår.

PFF-5055 tas fjerde semester andre studieår

PFF-5053 og PFF-5056 tas første semester tredje studieår.

PFF-5054 og PFF-5057 tas andre semester fjerde studieår.

Examen philosophicum

- FIL-0700 Examen Philosophicum

Plan for praktisk pedagogisk utdanning

Undervisnings- og eksamensspråk: Norsk

Omfang: Praktisk-pedagogisk utdanning er på 60 studiepoeng.

Faglig og administrativ ansvarlig: Institutt for lærerutdanning og pedagogikk

Godkjenning: Godkjent av universitetsstyret 19. november 2009

Innledning

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et studium på 60 studiepoeng som bygger på Kunnskapsdepartementets rammeplan og forskrift. *Den nasjonale rammeplanen* angir mål og rammer for alle praktisk-pedagogiske utdanninger ved norske universiteter og høyskoler. Det gis noe rom for lokale variasjoner i implementeringen av rammeplanen.

Studiet finnes i to varianter: variant A for studenter som vil ta praktisk-pedagogisk utdanning på ett sammenhengende studieår eller som et deltidsstudium på to år og variant B for studenter på integrerte lektorutdanninger. Denne planen beskriver variant B.

Læringsmål

Lærerrollen forutsetter solid kompetanse på flere områder. Utdanningen tar sikte på at studentene skal utvikle kunnskap og ferdigheter innen følgende kompetanseområder: fag og grunnleggende ferdigheter, skolen i samfunnet, etikk, pedagogikk og fagdidaktikk, ledelse av læringsprosesser, samhandling og kommunikasjon og endring og utvikling.

Etter endt studium skal studentene ha følgende læringsresultater:

Kunnskaper

Studenten skal ha

- skolefaglig relevant kunnskap i sine fag
- kunnskap om læring, barn og unges utvikling og læreforutsetninger
- kunnskap om didaktisk tenkemåter innafor fag- og yrkesdidaktikk
- innsikt i læreplaner og andre grunnlagsdokumenter
- kunnskap om skolen som organisasjon og institusjon
- innsikt i samspillet mellom skole og samfunn

Ferdigheter

Studenten skal

- kunne planlegge, lede, vurdere og utvikle tilpassede undervisnings- og læringsforløp
- være i stand til å utvikle læringsmiljø, læringsbevissthet og læringsstrategier
- kunne videreutvikle egen lærerpraksis og bidra til kollegial læring og utvikling
- kunne samarbeide med foreldre, skolens støtteapparat og andre viktige samarbeidspartnere
- kunne bruke lokalsamfunnet som kilde til og arena for elevers læring og utvikling

Kompetanse

Studenten skal

- ha yrkesetisk bevissthet om alle sider ved lærerarbeid
- ha en grunnleggende evne og vilje til å utvikle egen profesjonspraksis og til å bidra konstruktivt til kollegers og organisasjonens læring
- kunne vurdere skolens mandat og samfunnsrolle i et helhetlig, kritisk perspektiv

Innhold og undervisning

PPU-studiet veksler mellom perioder med teoriundervisning og praksis. Teoriundervisningen gjennomføres før og etter praksisperiodene. Det legges stor vekt på helhet og sammenheng i studiet; mellom pedagogikk og fag-/yrkesdidaktikk i teoriopplæringen og generelt mellom teori og praksis.

Innenfor disse fagområdene legges det vekt på tre hovedtema:

- *Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning og læring.* Temaet omfatter tolkning, vurdering og omsetting av læreplaner til målrettede lærings- og undervisningsaktiviteter og ulike former for vurdering av elevers læringsprosesser og lærings resultater
- *Organisering for læring.* Temaet omfatter de organisatoriske og kulturelle rammene for undervisning og læring på ulike nivå i skole- og lærebedrift og samspillet mellom organisering, undervisning og læring
- *Kunnskap og læring.* Temaet gir det teoretiske grunnlaget for å forstå både elevers og skolens læring og utvikling

Undervisningen er lagt opp som kombinasjoner av felles, integrerte tema og mer fagspesifikke undervisningsopplegg. Det benyttes et variert repertoar av organiserings- og undervisningsformer i studiet: forelesninger, seminarer, gruppeundervisning, øvelser etc., i tillegg til sjølstudium. IKT er et viktig redskap for læring og kommunikasjon i studiet.

All undervisning i PPU er obligatorisk. Det stilles krav om ulike former for forberedelser, særlig til gruppe- og seminarvirksomhet, som i stor grad bygger på studentenes mappearbeider. Se emneplanene for detaljerte arbeidskrav.

Oppbygging

Studiet består av følgende emner:

- 1.semester: PFF-1001 Examen paedagogicum (10 stp.)
- 4.semester: PFF-5055 Praksis 2. år lektorutdanning 8.-13. trinn
- 5.semester: PFF-5053 Pedagogikk og fagdidaktikk 3. år lektorutdanning 8.-13. trinn (20 stp.)
PFF-5056 Praksis 3. år lektorutdanning 8.-13. trinn
- 8.semester: PFF-5054 Pedagogikk og fagdidaktikk 4. år lektorutdanning 8.-13. trinn (30 stp.)
PFF-5057 Praksis 4. år lektorutdanning 8.-13. trinn

Studentene ved de integrerte lektorutdanningene tar ex. ped. første semester, 2 uker praksis fjerde semester, teori + 7 uker praksis i høstsemesteret i tredje studieår og teori + 7 uker praksis i vårsemesteret i fjerde studieår.

Retningslinjer for gjennomføring av PPU:

- Eksamen på PFF-1001 Ex. ped. må være bestått før man får delta på PFF-5055 Praksis 2. år lektorutdanning 8.-13. trinn (2 uker praksis i 4.semester)
- Eksamen på PFF-1001 Ex. ped. må være bestått før man kan starte på PFF-5053 Pedagogikk og fagdidaktikk 3. år lektorutdanning 8.-13. trinn
- Dersom noen studenter får innpassing av en ex. ped. som består av mindre enn 10 studiepoeng (for eksempel fra NTNU som har 7,5 studiepoeng), så må det avlegges eksamen i resterende studiepoeng (2,5 studiepoeng) før oppstart på PFF-5054 Pedagogikk og fagdidaktikk 4. år lektorutdanning 8.-13. trinn
- Ved utenlandsopphold/utveksling i hele 4. semester gis studentene fritak for emnet PFF-5055 Praksis 2. år lektorutdanning 8.-13. trinn (2 uker praksis i 4.semester)
- Eksterne studenter som får opptak til lektorutdanningen og innpassing av annen lektorutdanning som medfører at de kan starte direkte på 5.semester, gis fritak for emnet PFF-5055 Praksis 2. år lektorutdanning 8.-13. trinn (2 uker praksis i 4.semester)
- Studenter som blir forsinket i studiet kan komme i den situasjonen at de kan ta PFF-5053 Pedagogikk og fagdidaktikk 3. år lektorutdanning 8.-13. trinn om høsten for så å fortsette med PFF-5054 Pedagogikk og fagdidaktikk 4. år lektorutdanning 8.-13. trinn den påfølgende våren. Dette kan studentene gjøre for å unngå ytterligere forsinkelser i studiet

Studiet omfatter emneområdene:

- Pedagogikk (30 studiepoeng)
- Fag- eller yrkesdidaktikk (30 studiepoeng)

Undervisningspraksis er en integrert del av begge disse emneområdene.

Praksis

I løpet av det første semesteret skal alle studenter ta ex. ped. (PFF-1001) som inkluderer observasjonspraksis. Videre skal studentene ha en ny praksis på 2 uker i løpet av andre studieår. Ytterligere praksisopplæring omfatter 14 uker med praksis. Studentene kan få møte elever både fra 8.–10. trinn på ungdomstrinnet og 1. – 3. trinn på videregående skole. Tredje og fjerde studieår inneholder 7 uker praksis hvert år.

Praksis er obligatorisk. Både praksis, samt for- og etterarbeid knyttet til praksis må være bestått for at studentene kan fremstille seg til avsluttende eksamen.

I praksisstudiet blir studentene kjent med de krav og utfordringer som stilles til læreren. Studentene skal prøve ut og bearbeide sine faglige og didaktiske kunnskaper. Studentenes utbytte av praksisopplæringa er avhengig av studentenes eget arbeid samt faglig oppfølging og kyndig veiledning. Praksisskolen/praksislærer skal gjennom sin veiledning og oppfølging bidra til utvikling av studentenes yrkesfaglige kompetanse i samarbeid med lærerne på Universitetet. Krav til studentenes kvalifikasjoner i praktisk pedagogisk arbeid, og evne til refleksjon i tilknytning til dette, skal ha tydelig progresjon fra den ene praksisperioden til den neste. Det legges til rette for tverrfaglige møtesteder i for- og etterkant av praksis.

Praksisstudiet er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene for praksis.

Eksamen og vurderingsformer

Vurdering av studentenes praksis og teoriarbeid foregår gjennom hele studiet. Eksamen i PPU består av mappeevaluering og praktisk eksamen. Mappeevalueringen er en integrert eksamen hvor både pedagogikk og fagdidaktikk/yrkesdidaktikk inngår.

Eksamensordningene vil variere mellom mappeeksamen, hjemmeeksamen, muntlig og praktisk eksamen. Ved bedømming av eksamen benyttes karakterer etter en skala fra A til E for bestått, og F for ikke bestått, med A som beste karakter og bestått/ikke bestått. Se hver enkelt emnebeskrivelse for nærmere informasjon. Muligheten for kontinuasjonseksamen er oppgitt i de ulike emnebeskrivelsene.

Ytterligere retningslinjer i forbindelse med PPU blir gitt i forbindelse med oppstart av de ulike emnene i PPU.

STUDIERETNINGER

Bedriftsøkonomi

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i bedriftsøkonomi til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk som fag nummer 2, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Mastergradsoppgaven er på 30 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	BED-1002 Finansregnskap I	BED-2029 Organisasjons teori og ledelse	BED-1004 Markedsføring	BED-2019 Driftsregnskap og budsjettering	BED-2003 Foretaksstrategi
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		BED-1011 Bedriftsøkonomisk analyse	Ex. phil.	BED-2011 Samfunnsvitenskapelig metode og statistikk	BED-2004 Bedriftsmarkedsføring
4. år	BED-2020 Finansiering og investering	BED-3007 Verdsetting av foretak	BED-3003 Konsumentadferd	PPU 7 uker praksis		
5. år	BED-3011 Forskningsdesign og metodevalg	BED-3013 Fordypning i bedriftsøkonomisk teori	BED-3016 Finansregnskap	Mastergradsoppgaven		

Engelsk

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i engelsk til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Om våren tredje studieår skal studentene ta to engelsk-emner/20 studiepoeng, som er godkjent som 2000-nivå, også HIF-emner. Det skal være ett språkemne og ett emne i litteratur/kultur. For en oppdatert oversikt, se emnekatalogen på nettet.

Fjerde studieår skal studenten ta 10 studiepoeng ENG-2000-emne, 20 studiepoeng ENG-3000-emner og 30 studiepoeng PPU. ENG-2000-emnet kan erstattes av et HIF-emne på 3000-nivå eller et spesialeemne i engelsk med selvvalgt pensum.

Femte studieår skal studentene ta 20 studiepoeng valgfrie ENG-3000-emner og skrive en mastergradsoppgave på 40 studiepoeng (ENG-3993).

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	ENG-1016 Innføring i engelske språklyder og lydmønstre	ENG-1120 Innføring i amerikanske studier	ENG-1014 Engelsk i bruk	ENG-1015 Innføring i engelsk ord- og setningsstruktur	ENG-1110 Innføring i britiske studier
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		ENG-1122 Innføring i narrativ litteratur	Ex. phil.	ENG-2000-emne	ENG-2000-emne
4. år	Valgfrie ENG-3000-emner	Valgfrie ENG-3000-emner	Valgfritt ENG-2000-emne/HIF-3000-emne	PPU 7 uker praksis		
5. år	Valgfrie ENG-3000-emner	Valgfrie ENG-3000-emner	Mastergradsoppgaven			

Historie

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i historie til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Studentene har valgfrie historieemner både tredje, fjerde og femte studieår (se tabell).

Mastergradsoppgaven er på 40 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	HIS-1000 Hvordan historie blir til	Valgemne HIS-1000-emne	HIS-1001 Europa formes – fra antikken til 1500	HIS-1002 Handelskapitalisme, statsmakt og revolusjoner 1500 – 1850	HIS-1003 Nasjonalisme, imperialisme og globalisering 1850 – 2000
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		HIS-100x Det tilbys ett emne på 10 stp som varierer fra år til år	Ex. phil.	HIS-2001 Historie sett i lys av kildene	Valgfritt HIS-2000-emne
4. år	HIS-3002 Historieteori, -kilder, -metoder		Valgfritt HIS-3000-emne	PPU 7 uker praksis		
5. år	HIS-3001 Introduksjon skurs til mastergrads-program i historie	Mastergradsoppgaven		Valgfritt HIS-3000-emne	Mastergradsoppgaven	

Kunstvitenskap

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i kunstvitenskap til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Mastergradsoppgaven er på 60 studiepoeng.

Studie- år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	KVI-1110 Epoke og stil II		KVI-1014 Visuell kultur	KVI-1015 Teori og metode	KVI-1010 Epoke og stil I
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		KVI-1113 Feltarbeid/ekskursjon	Ex. phil.	KVI-2016 Temastudium kunstvitenskap	
4. år	KVI-3120 Teori og metode		KVI-3110 Forprosjekt og skriveteknikk	PPU 7 uker praksis		
5. år	Mastergradsoppgaven					

Nordisk

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i nordisk til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Om våren tredje studieår kreves det at studentene tar ett emne i nordisk språk og ett i nordisk litteratur på 2000-nivå (også HIF-emner).

Om høsten fjerde studieår skal studentene ta 30 studiepoeng i nordisk på 3000-nivå, eventuelt ett emne på 2000-nivå. Det skal være minst ett emne i språk og ett emne i litteratur.

Om høsten femte studieår skal studentene skrive mastergradsoppgaven som er på 60 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	NOR-1111 Nordisk litteratur fra 1880 til andre verdenskrig	NOR-1112 Nordisk litteratur fra andre verdenskrig til i dag	NOR-1010 Eldre språk og språkutvikling	NOR-1011 Moderne språkstruktur	NOR-1110 Nordisk litteratur fra eddadikt til 1880
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		NOR-1012 Språk og samfunn. Talemålsvariasjon og skriftspråknormering	Ex. phil.	2000-emne i nordisk språk	2000-emne i nordisk litteratur
4. år	3000-emne i nordisk språk	3000-emne i nordisk litteratur	3000-/2000-emne i nordisk	PPU 7 uker praksis		
5. år	Mastergradsoppgaven					

Religionsvitenskap

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i religionsvitenskap til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Studentene har valgfrie emner i religionsvitenskap i første, tredje, fjerde og femte studieår.

Mastergradsoppgaven er på 40 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	REL-1000 Innføring i religionsvitenskap	Valgfritt REL-emne på 1000-nivå	REL-1050 Teori og metode I	REL-1001 Kristendom I: Kristendommens opphav og historie	REL-1002 Sirkumpolare religioner
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		Valgfritt REL-emne på 1000-nivå	Ex. phil.	REL-2001 Prosjektoppgave	
4. år	REL-3053 Prosjektplanlegging, materiale og metode		Valgfritt REL-3000 emne	PPU 7 uker praksis		
5. år	Valgfritt REL-3000 emne	Mastergradsoppgaven		Valgfritt REL-3000 emne	Mastergradsoppgaven	

Russisk

Forkunnskaper: Studentene må ha forkunnskaper i russisk på nivå med språkopplæringen i videregående skole.

Alle emnene i tabellen er obligatorisk. I tillegg må studentene velge et fag nummer 2.

2000-nivå: Studentene tar to emner på 2000-nivå om våren det tredje året. De velger fritt mellom de tre emnene som tilbys. Studenter som ikke har russisk som morsmål, anbefales å ta RUS-2020 Russisk tekst og tale 2 som ett av 2000-emnene. Et tredje 2000-emnet tas som selvstudium med litt veiledning i høstsemesteret i fjerde år.

3000-nivå: Studentene tar to emner à 5 studiepoeng praktisk russisk (to RUS-304X-emner). Det første får bestått/ikke-bestått, det andre med ordinær eksamen. Videre tar studentene 40 studiepoeng teoretiske emner i språk og litteratur/kultur (RUS-3030, RUS-3115, RUS-3114, RUS-3010). Studentene tar RUS-3010 og RUS-3114 i den rekkefølge som er mest hensiktsmessig ut fra plasseringen av 2000-emnene. Avslutningsvis skriver studentene en mastergradsoppgave som er på 30 studiepoengpoeng. Oppgaven planlegges om høsten i fjerde studieår, og materiale samles inn i løpet av praksisperioden om våren fjerde studieår. Oppgaven skrives i løpet av de to siste semestrene (parallelt med at studenten tar emner som angitt i planen).

Det anbefales ikke å ta et annet fremmedspråk som fag nummer 2.

Studie-år	Høst			Vår			
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	
1. år	Ex. ped med praksis	Fag 2	Fag 2	RUS-1001 Russisk grunnkurs II		RUS-1110 Litteraturhistorie	
2. år	RUS-1025 Grammatikk og tekst	RUS-1210 Eldre historie	RUS-1313 Praktisk russisk i St. Petersburg	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2	
3. år	PPU 7 uker praksis		Fag 2	Ex. phil.			
4. år	RUS-3010/3114	RUS-20XX (selvstud.)	RUS-304X	MA-oppgave	PPU 7 uker praksis		
5. år	RUS-3010/3114	RUS-304X	Mastergradsoppgaven		RUS-3030	RUS-3115	Mastergradsoppgaven

Samfunnsøkonomi

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i samfunnsøkonomi til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Studenten har et valgemne i samfunnsøkonomi femte studieår.

Mastergradsoppgaven er på 30 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	BED-1002 Finansregnskap I	SOK-0001 Økonomi og politikk	SOK-1010 Nasjonalregnskap og konjunkturer	BED-1007 Matematikk for økonomer	SOK-1002 Mikroøkonomi
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		BED-1011 Bedriftsøkonomisk analyse	Ex. phil.	BED-2011 Samfunnsvitenskapelig metode og statistikk	SOK-2030 Næringsøkonomi og konkurransestrategi
4. år	SOK-2003 Makroøkonomi	SOK-3006 Microeconomics	SOK-3007 Linear algebra and multivariable calculus	PPU 7 uker praksis		
5. år	SOK-3020 Econometrics	SOK-3050 Advanced topics in economics	Valgemne samfunnsøkonomi masteremne	Mastergradsoppgaven		

Samisk (morsmål)

Vær obs på at studieretningen har oppstart annet hvert år. Studenter som starter høsten 2011/høsten 2013/høsten 2015 osv kan velge samisk (morsmål) som studieretning. Studieretningen starter våren 2012, våren 2014, osv.

Studiet i samisk er tilpasset morsmålsstudenter i samisk, og forutsetter følgelig både praktiske og teoretiske forkunnskaper tilsvarende samisk som første- eller andrespråk fra den videregående skole.

Alle emnene i tabellen er obligatorisk. I tillegg må studentene velge et fag nummer 2.

Om våren tredje studieår skal studentene ta ett emne i samisk litteratur og ett emne i samisk språkvitenskap. Begge emnene skal være på 2000-nivå.

Om høsten fjerde studieår skal studentene ta 30 studiepoeng på 3000-nivå. Det skal være ett emne i språkvitenskap og ett emne i litteraturvitenskap. Det siste emnet er et spesialemne hvor studentene har et selvvalgt pensum, enten i språkvitenskap eller i litteraturvitenskap.

I løpet av femte studieår skal studentene ta 20 studiepoeng på 3000-nivå, ett emne i språkvitenskap og ett emne i litteraturvitenskap. Studiet avsluttes med mastergradsoppgaven som er på 40 studiepoeng.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	Fag 2	Fag 2	SAM-1010	Sam-1110	SAM-1012
2. år	SAM-1011	SAM-1112	SAM-1113	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		Fag 2	Ex. phil.	SAM-2000- emne språkvitenskap	SAM-2110 Samisk litteraturvitenskap: Urfolkslitteratur
4. år	SAM-3000- emne i språk	SAM-3000- emne i litteratur	SAM-3000- spesialemne	PPU 7 uker praksis		
5. år	SAM-3000- emne i språk	SAM-3000- emne i litteratur	Mastergradsoppgaven			

Sosialantropologi

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i sosialantropologi til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Studentene har to valgfrie emner første studieår og kan velge mellom SOA-emner på 1000-nivå. Vær likevel obs på at normalt sett går SOA-1003 om våren som eneste emne.

Tredje studieår skal studentene ta ett SOA-emne på 1000-nivå om høsten. Om våren skal studentene ta SOA-2004 Sosial identitet, struktur og prosess (15 stp.) og SOA-2005 Sosialantropologisk metodeforståelse (5 stp.) i tillegg til FIL-0700 Ex. phil.

Mastergradsoppgaven er på 60 studiepoeng.

Man kan ikke ta samfunnsfag som fag nummer 2. Det anbefales heller ikke å ta sosiologi eller statsvitenskap som fag nummer 2.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	SOA-1000 Hva er kultur	Valgfritt SOA-emne på 1000-nivå	SOA-1001 Kulturforståelse. Innføring i sosialantropologi		Valgfritt SOA emne på 1000-nivå, men normalt går kun SOA-1003 Kommunikasjon og mening
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		Variabelt SOA-emne på 1000 nivå som instituttet bestemmer.	Ex. phil.	SOA-2004 Sosial identitet, struktur og prosess (10 stp)	SOA-2005 Sosialantropologiske metodeforståelser (5 stp)
4. år	SOA-3001 Teoretiske perspektiver		SOA-3002 Prosjektutforming	PPU 7 uker praksis		
5. år	SOA-3908 Mastergradsoppgave i sosialantropologi ved lektorutdanningen					

Sosiologi

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i sosiologi til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Første studieår har studentene to valgemner i sosiologi på 1000-nivå. Studenten kan også velge SPL-2008 Kjønn og samfunn i høstsemesteret. Se ellers emnekatalogen på nettet for hvilke SOS-emner som tilbys.

På 3000-nivå er det mulig å søke om å få godkjent 3000-emner i statsvitenskap og samfunnsplanlegging som valgfrie sosiologiemner på 3000-nivå. Det er også mulig å søke om å ta emnet SPL-2008 Kjønn og samfunn som et valgemne på 3000-nivå.

Mastergradsoppgaven er på 50 studiepoeng.

Man kan ikke ta samfunnsfag som fag nummer 2. Det anbefales heller ikke å ta sosialantropologi eller statsvitenskap som fag nummer 2.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	SOS-1002 Sosiologiens klassikere	Valgemne SOS-1000-nivå	SOS-1001 Individ og samfunn		Valgemne SOS-1000-nivå
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		SVF-1050 Samfunnsvitenskapelig metode	Ex. phil.	SOS-2001 Sosiologiske analysemåter	SOS-2015 Bacheloroppgave i sosiologi for lektorutdanninga
4. år	SOS-3015 Sosiologisk teori for lektorutdanninga	SOS-3001 Kvalitative metoder	Valgfritt SOS-3000-emne	PPU 7 uker praksis		
5. år	Valgfritt SOS-3000-emne	Mastergradsoppgaven				

Spansk

Forkunnskaper: studentene må ha forkunnskaper i spansk på nivå med språkopplæring i videregående skole.

Alle emnene i tabellen er obligatorisk. I tillegg må studentene velge et fag nummer 2.

Om høsten fjerde studieår skal studentene ta 20 studiepoeng i spansk på 3000-nivå. Studentene må velge ett emne i språk og ett emne i litteratur. Studentene skal også begynne arbeidet med mastergradsoppgaven som er på 50 studiepoeng. Oppgaven skrives på spansk.

Om høsten femte studieår skal studentene ta 20 studiepoeng i spansk på 3000-nivå og studentene må velge ett emne i språk og ett emne i litteratur, før studiet avsluttes med innlevering av mastergradsoppgaven.

Det anbefales ikke å ta et annet fremmedspråk som fag nummer 2.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	Fag 2	Fag 2	SPA-1013 Praktisk spansk I		SPA-1110 Innføring i spansk kultur
2. år	SPA-1011 Spansk grammatikk	SPA-1014 Praktisk spansk II	SPA-1111 Innføring i spansk litteratur	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		Fag 2	Ex. phil.	SPA-2011 Fordypning i spansk grammatikk	SPA-2111 Sentrale verk i spansk-språklig litteratur
4. år	3000-emne i spansk språk	3000-emne i spansk litteratur	Mastergradsoppgaven	PPU 7 uker praksis		
5. år	3000-emne i spansk språk	3000-emne i spansk litteratur	Mastergradsoppgaven			

Statsvitenskap

Alle emnene i tabellen er obligatorisk.

I tillegg må studentene velge et fag nummer 2. Hvis man velger et fremmedspråk som fag nummer 2, så kan det hende at faget har oppstart om våren første studieår. Da forskyves emnene i statsvitenskap til våren andre studieår. Hvis man velger noe annet enn fremmedspråk, starter man med dette faget høsten andre studieår.

Se emnekatalogen på nettet for en oversikt over hvilke STV-2000-emner som tilbys.

Mastergradsoppgaven er på 50 studiepoeng.

Man kan ikke ta samfunnsfag som fag nummer 2. Det anbefales heller ikke å ta sosiologi eller sosialantropologi som fag nummer 2.

Studie-år	Høst			Vår		
	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp	10 sp
1. år	Ex. ped med praksis	STV-1004 Organisasjonsteori: Analyse av moderne organisasjoner	STV-1005 Internasjonal politikk	STV-1001 Demokrati og politikk i idehistorisk belysning	STV-1003 Sammenlignende europeisk politikk	STV-1002 Offentlig politikk og administrasjon: Institusjoner og prosesser i norsk politikk
2. år	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2	Fag 2 (2 uker praksis)	Fag 2
3. år	PPU 7 uker praksis		SVF-1050 Samfunnsvitenskapelig metode	Ex. phil.	Valgfritt STV-2000-emne	Valgfritt STV-2000-emne
4. år	STV-3070 Forskningsmetode (15 stp.)	STV-3071 Moderne politisk analyse (15 stp.)		PPU 7 uker praksis		
5. år	STV-3904 Masteroppgaveseminar	Mastergradsoppgaven				

FAG NUMMER TO

Nærmere detaljer om emnene som inngår i fag nummer to kan man lese i studiekatalogen på nettet.

Bedriftsøkonomi

Følgende emner er obligatoriske: BED-1002, BED-2029, BED-1011, BED-2003, BED-1004 og BED-2019, til sammen 60 studiepoeng.

Engelsk

Følgende emner er obligatoriske: ENG-1014, ENG-1015, ENG-1110, ENG-1016, ENG-1120 og ENG-1122, til sammen 60 studiepoeng.

Fransk (vår/høst)

NB: emnene i fransk starter om våren. Følgende emner er obligatoriske: FRA-1011, FRA-1012, FRA-1021, FRA-1111, FRA-1121 og FRA-1211, til sammen 60 studiepoeng.

Historie

Følgende emner er obligatoriske: HIS-1000, HIS-1001, HIS-1002 og HIS-1003. De siste 20 studiepoeng velges blant de emner som gis til enhver tid. For en oppdatert oversikt, se emnekatalogen på nettet.

Kunstvitenskap

Følgende emner er obligatoriske: KVI-1010, KVI-1014, KVI-1015, KVI-1110 og KVI-1113, til sammen 60 studiepoeng.

Nordisk

Følgende emner er obligatoriske: NOR-1010, NOR-1011, NOR-1012, NOR-1110, NOR-1111 og NOR-1112, til sammen 60 studiepoeng.

Religionsvitenskap

Følgende emner er obligatorisk: REL-1000, REL-1050, REL-1001 og 1002. De siste 20 studiepoeng velges blant de emner som gis til enhver tid. For en oppdatert oversikt, se emnekatalogen på nettet.

Russisk (vår/høst)

NB: emnene i russisk starter om våren. Følgende emner er obligatoriske: RUS-1001, RUS-1110, RUS-1025, RUS-1210 og RUS-1313 (i St. Petersburg). Studenter som ikke reiser til St. Petersburg tar eksamen i RUS-1313 på slutten av høstsemesteret i Tromsø.

Samfunnsfag

Studenter som velger emnegruppen i samfunnsfag, kan ikke ha noen av fagene i emnegruppen som studieretning.

Følgende emner er obligatorisk:

SVF-1050 Samfunnsvitenskapelig metode (10 stp. høst) **Studenter som vil kombinere fremmedspråk og samfunnsfag, må ta dette SVF-emnet 3.studieår**

STV-1000 Politisk analyse (10 stp. høst)

SOS-1001 Individ og samfunn (20 stp. vår)
SPL-1002 Samfunnsgeografi, en innføring (10 stp. vår)

I tillegg kan man velge ett av disse høstemnene (Ikke alle emner tilbys hver høst, se emnekatalogen på nettet over hvilke emner som tilbys den aktuelle høsten):

STV-1005 Internasjonal politikk
SPL-1001 Plan, kultur og næring
SOA-1000 Hva er kultur?
SOS-1002 Sosiologiens klassikere
SOS-1004 Kjønn, familie og hverdagsliv
SPL-2008 Kjønn og samfunn
HIS-1000 Hva er historie? (valgemne for studenter som ønsker å undervise i grunnskolen, med mindre de har studieretning historie)

Samfunnsøkonomi

Følgende emner er obligatoriske: BED-1002, SOK-0001, SOK-1010, BED-1007, SOK-1002 og BED-1011, til sammen 60 studiepoeng.

Samisk (morsmål)

NB: emnene i samisk har oppstart om våren og det starter annen hver vår. Samisk vil starte våren 2012, våren 2014, osv. Følgende emner er obligatoriske: SAM-1010, SAM-1110, SAM-1012, SAM-1011, SAM-1112 og SAM-1113.

Samisk som fremmedspråk

NB: emnene i samisk som fremmedspråk har oppstart om våren og det starter annen hver vår. Samisk som fremmedspråk vil starte våren 2015, våren 2017 osv.

Følgende emner er obligatorisk:

SAM-1030 Innføring i nordsamisk grammatikk (10 stp.)
SAM-1031 Praktisk nordsamisk I (20 stp.)
SAM-1032 Praktisk nordsamisk II (10 stp.)
SAM-1033 Nordsamisk grammatikk II (20 stp.)

Sosialantropologi

Følgende emne er obligatorisk: SOA-1000 og SOA-1001. De resterende 30 studiepoeng velges blant de SOA-emner som gis til enhver tid. For en oppdatert oversikt, se emnekatalogen på nettet.

Sosiologi

Følgende emner er obligatoriske: SOS-1001, SOS-1002 og SVF-1050. De resterende 20 studiepoeng velges blant de SOS-emner som gis til enhver tid. For en oppdatert oversikt, se emnekatalogen på nettet.

Spansk (vår/høst)

NB: emnene i spansk starter om våren. Følgende emner er obligatoriske: SPA-1013, SPA-1110, SPA-1011, SPA-1014, og SPA-1111, til sammen 60 studiepoeng.

Statsvitenskap

Følgende emner er obligatoriske: STV-1004, STV-1005, STV-1001, STV-1003, STV-1002 og SVF-1050, til sammen 60 studiepoeng.

Tysk (vår/høst)

NB: emnene i tysk har oppstart om våren og det starter annet hvert år. Tysk vil starte våren 2015, våren 2017 osv. Følgende emner er obligatoriske: TYS-1001, TYS-1002, TYS-1101, TYS-1003 og TYS-1011 og TYS-1110, til sammen 60 studiepoeng.